

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ αρχίζει όταν ένας άντρας ονόματι Καρλ Μπεντς συναντά μια γυναίκα που τη λένε Μπέρτα.

Στη μοναδική φωτογραφία που διαθέτουμε απ' αυτόν, ο Καρλ Μπεντς δείχνει αινιγματικός, αφηρημένος, αδιάφορος ως προς τις λεπτομέρειες της καθημερινής ζωής, σε σημείο που

ξεχνά να κουμπώσει το παλτό του τη στιγμή που ποζάρει μπροστά στον φωτογραφικό φακό. Στο πρόσωπό του, υπάρχει μια βαθιά θλίψη, ένα παλιό τραύμα που πρέπει να του έχει μείνει από τα δύσκολα παιδικά του χρόνια. Ο πατέρας του, οδηγός ατμομηχανής, πέθανε σ' ένα φριχτό ατύχημα πριν ο Καρλ κλείσει τα δύο, κι η μητέρα του πάλεψε σκληρά, παρ' όλη τους τη φτώχεια, για να μπορέσει εκείνος να αποκτήσει εξαιρετική μόρφωση. Ο Καρλ αναγκάστηκε ν' αρχίσει να δουλεύει από πολύ μικρή ηλικία για να βοηθήσει τη μητέρα του να ανταποκριθεί στις ανάγκες των αδελφών του. Στη φωτογραφία, το βλέμμα του αντανακλά μια φανερό εξυπνάδα και δυνατή θέληση, αλλά ταυτόχρονα έχει και κάτι το ασαφές, το αδιευκρίνιστο, σαν να κοιτάζει πέρα μακριά κάτι που μονάχα εκείνος μπορεί να δει.

Όσο για την Μπέρτα, στη φωτογραφία βλέπει κανείς μια γυναίκα με ιδιαίτερη ομορφιά, η οποία δε φανερώνει λαγνεία ή υπερβολική μητρική τρυφερότητα. Στα χαρακτηριστικά του προσώπου της, υπάρχει μια ελκυστική γλυκύτητα και μια αγγελική γαλήνη, μαζί με μια έντονη αποφασιστικότητα και μια βαθιά αίσθηση καθήκοντος.

Στις 20 Ιουλίου του 1872, στη γερμανική πόλη Μανχάιμ, η εκκλησία ήταν κατάμεστη από άντρες και γυναίκες που είχαν φορέσει τα καλά τους. Οι καλεσμένοι ήταν τόσο πολλοί, ώστε κάποιοι απ' αυτούς αναγκάστηκαν να παρακολουθήσουν την τελετή όρθιοι. Παρά τις ορμήνιες και τις κατσάδες, τα παιδιά δε σταματούσαν να φωνάζουν και να χοροπηδάνε παντού. Οι τοίχοι της εκκλησίας ήταν φρεσκοβαμμένοι κι η έντονη μυρωδιά της μπογιάς, καθώς ερχόταν να προστεθεί στη ζέστη που επικρατούσε, έκανε την ατμόσφαιρα αποπνικτική. Οι γυναίκες ξεφυσούσαν και κουνούσαν ζωηρά μπροστά στα πρόσωπά τους τις μετάξινες σκαλιστές τους βεντάλιες.

Ξαφνικά ένα χαρούμενο μουρμουρητό ακούστηκε παντού και ξέσπασαν ενθουσιώδη χειροκροτήματα. Ο Καρλ Μπεντς, με το λευκό και κομφό του κοστούμι, είχε μόλις εισέλθει, αγκαζέ με την αρραβωνιαστικιά του, την Μπέρτα, η οποία άστραφτε ολόκληρη μέσα στο πράσινο νυφικό της από γαλλική δαντέλα με επεξεργασμένα διαμαντάκια που λαμπύριζαν, με το βαθύ ντεκολτέ να τονίζει το εκθαμβωτικής λευκότητας στήθος, σφιχτό γύρω από τη λεπτή της μέση, το οποίο κατέληγε σε μια φουσκωτή φούστα μπαλαρίνας. Οι δύο μελλονύμφοι προχώρησαν αργά. Σταμάτησαν μπροστά στο ιερό, όπου και αντάλλαξαν τους όρκους τους μπροστά σ' έναν χοντρό παπά ο οποίος, με τη ζέστη που έκανε, ξεδιψούσε πίνοντας από ένα μπουκάλι κρύο νερό που ήταν τοποθετημένο δίπλα του, και σκούπιζε τον ιδρώτα του προσώπου του μ' ένα μεγάλο λευκό μαντίλι.

Ο Καρλ έπιασε το χέρι της Μπέρτας και πρόφερε τον όρκο με μια φωνή βραχνή και σε τόνο συγκρατημένο, με το συνοφρυωμένο ύφος που είχε συνήθως, σαν να τον είχαν υποχρεώσει να το κάνει. Όταν ήρθε η σειρά της Μπέρτας, εκείνη αναφοκοκκίνισε, της κόπηκε η ανάσα κι έβγαλε μια φωνή φλογερή, διακεκομμένη, σαν μαθήτρια που απαγγέλλει κάποιο δύσκολο κείμενο μπροστά σ' έναν αυστηρό δάσκαλο.

«Εις το όνομα του Ιησού, του Κυρίου μας, δέχομαι εσένα, τον Καρλ, ως σύζυγο. Ορκίζομαι να σταθώ δίπλα σου στις χαρές

και τις λύπες, στην ευμάρεια και στη φτώχεια, στην υγεία και στην αρρώστια. Θα μείνω για πάντα μαζί σου και θα σ' αγαπώ για πάντα, μέχρι να μας χωρίσει ο θάνατος».

Η τελετή ολοκληρώθηκε και ακολούθησε δείπνο όπου συγκεντρώθηκαν η οικογένεια κι οι πιο στενοί φίλοι.

Λίγο πριν τα μεσάνυχτα, ο Καρλ άνοιξε την πόρτα του καινούριου σπιτικού κι η Μπέρτα στάθηκε για μια στιγμή προτού περάσει το κατώφλι.

Σκέφτηκε πως μια εποχή τελείωνε στη ζωή της και πως τώρα έμπαινε σε μια άλλη. Παρακάλεσε τον Θεό να ευλογήσει τον συζυγικό τους βίο. Το υπνοδωμάτιο βρισκόταν στον επάνω όροφο. Πριν τον γάμο, η Μπέρτα είχε επιτρέψει στον Καρλ μονάχα μερικά φιλιά, τα οποία της είχε αποσπάσει με μεγάλη δυσκολία. Η άγρυπνη προτεσταντική της συνείδηση της απαγόρευε να δοθεί σωματικά σε οποιονδήποτε πριν από τον γάμο που θα γινόταν στον οίκο του Κυρίου. Έτσι λοιπόν, η πρώτη τους σαρκική επαφή πήρε τις διαστάσεις ενός πολύ προσωπικού εορτασμού κι έμεινε για πάντα χαραγμένη στο μυαλό της με την παραμικρή λεπτομέρεια. Η Μπέρτα δεν επρόκειτο να ξεχάσει στη συνέχεια αυτές τις πρώτες στιγμές αυθορμητισμού, ταραχής, αγωνίας, πάθους, αλλά και υψίστης αγαλλίασης. Στην αρχή ξεκίνησαν να μιλάνε περί ανέμων και υδάτων, με διακεκομμένες φράσεις, κι έπειτα βυθίστηκαν στη σιωπή. Ο Καρλ την πλησίασε βιαστικά και άρχισε να τη φιλάει απαλά. Εκείνη ένιωσε την καυτή του ανάσα, κορεσμένη από μυρωδιές ποτού και τσιγάρου, το μουστάκι του να την τσιμπά, την πιτζάμα του από λευκό μετάξι, που ανάδινε τη μυρωδιά του καινούριου μαζί με τη μυρωδιά του κορμιού του. Δεν επρόκειτο να ξεχάσει ποτέ το πώς κόντεψε να λιποθυμήσει από την ντροπή της. Του ψιθύρισε στ' αυτί να σβήσει όλα τα φώτα. Τα ατέλειωτα φιλιά του είχαν σιγά σιγά χαλαρώσει το κορμί της, μέχρι που άρχισε να νιώθει σαν να κολυμπούσε σ' έναν αλλόκοτο και πελώριο χώρο. Μετά, επήλθε το σμίξιμο ανάμεσα στα δυο κορμιά τους –παράξενο, ξαφνικό, οικείο και αναμενόμενο

ταυτόχρονα-, το οποίο την έκανε στην αρχή να νιώσει έναν ελαφρύ πόνο κι έπειτα την υπέροχη αίσθηση πως τώρα πια ήταν δεμένη μ' αυτό τον άντρα για την αιωνιότητα.

Όποτε η Μπέρτα ανακαλούσε εκείνες τις στιγμές, το έκανε μ' ένα χαρούμενο χαμόγελο και με νοσταλγία. Οι πρώτες μέρες του γάμου τους υπήρξαν μέρες απόλυτης ευτυχίας. Η Μπέρτα έκανε ό,τι μπορούσε για να είναι ο άντρας της ευτυχιμένος. Αυτό που ήλπιζε, ήταν να φτιάξει μια υγιή, χριστιανική οικογένεια που να είναι σαν δέντρο φορτωμένο με καρπούς μέσα στον κήπο του Θεού. Δυστυχώς, λίγο λίγο, τα σύννεφα άρχισαν να μαζεύονται μέχρι που σκέπασαν εντελώς τον ήλιο.

Η Μπέρτα ανακάλυψε ξαφνικά πως ο άντρας της ήταν παράξενος, διαφορετικός από τους άλλους άντρες που είχε γνωρίσει ή που είχε ακούσει γι' αυτούς, διαφορετικός από τον πατέρα της, τους αδελφούς της, ή τους συζύγους που είχαν όλες οι φίλες της. Ήταν τόσο παράξενος, που συχνά είχε κανείς την εντύπωση πως δύο αντιφατικά πρόσωπα κατοικούσαν μέσα στο ίδιο σώμα. Ο Καρλ ο ευγενικός, ο συμπαθητικός, ο ευχάριστος, που την είχε αγαπήσει και με τον οποίο είχε θελήσει να παντρευτεί, κυριευόταν ξαφνικά από τον διάβολο και μεταμορφωνόταν σε άνθρωπο απόμακρο, ανήσυχο, νευρικό, που καβγάδιζε για τις πιο ασήμαντες αιτίες και που τη μεταχειριζόταν με μια βαρβαρότητα που ποτέ δε θα περίμενε απ' αυτόν. Εκείνες τις στιγμές κλεινόταν ολοκληρωτικά στον εαυτό του, περιβάλλοντας οτιδήποτε έκανε με μυστήριο, σε σημείο που εκείνη να αρχίσει ν' αναρωτιέται τι γνώριζε πραγματικά για τον άνθρωπο που είχε παντρευτεί.

Ήξερε πως δούλευε ως μηχανικός σ' εργοστάσιο και πως μαζί μ' έναν συνάδελφό του είχε βάλει μπροστά κάποιο σχέδιο για να αυξήσει τα εισοδήματά του. Μια μέρα, της ζήτησε να του δανείσει κάποιο χρηματικό ποσό για να αγοράσει το μερτικό του συνεταίρου του κι εκείνη δεν είχε διστάσει ούτε στιγμή. Του έδωσε τα χρήματα που της ζήτησε, παίρνοντάς τα από τη δική της περιουσία.

Ο Καρλ τής είχε τότε εκφράσει την ευγνωμοσύνη του φιλώντας της τα χέρια. Της είχε πει πως δε θα ξεχνούσε ποτέ την καλοσύνη που του έδειξε, αλλά μέσα σε μερικές μέρες ξανάγινε παράξενος. Της ανακοίνωσε πως νοίκιασε δωμάτιο στο σπίτι των Μίλλερ, σ' έναν κοντινό δρόμο, για να τον μετατρέψει σε εργαστήριο, και πρόσθεσε εν συντομία πως θα το χρησιμοποιούσε για δουλειές τις οποίες δεν μπορούσε να κάνει στο εργοστάσιο. Μετά απ' αυτό, απέφυγε να απαντήσει στις ερωτήσεις της και βγήκε απ' το σπίτι χαμογελώντας μυστηριωδώς.

Ο Καρλ περνούσε πολλές ώρες σε κείνο το υπόγειο και αρνιόταν κατηγορηματικά στην Μπέρτα να τον συνοδεύσει ως εκεί. Όταν αυτή τον ρώτησε ποιος είχε αναλάβει την καθαριότητα του χώρου, έκανε πως δεν την άκουσε. Όσο περνούσε ο καιρός, τόσο πιο περίεργη γινόταν η συμπεριφορά του. Πήγαινε και κούρνιαζε στην πιο απομακρυσμένη γωνιά του δωματίου, κάπνιζε σιωπηλός, μη δίνοντας την παραμικρή σημασία γύρω του και, ξαφνικά, πεταγόταν σαν ελατήριο κι έβγαινε βιαστικά απ' το σπίτι σαν να είχε θυμηθεί κάτι σημαντικό που έπρεπε να κάνει χωρίς άλλη καθυστέρηση. Έλειπε για ώρες κι ύστερα γυρνούσε σπίτι και ξανάρχιζε τα ίδια.

Μια νύχτα, που η Μπέρτα βρισκόταν μαζί του στο κρεβάτι, με τα δυο τους κορμιά κολλημένα το ένα στο άλλο, στο αποκορύφωμα του πάθους, άνοιξε ξαφνικά τα μάτια της κι είδε το πρόσωπό του σε μια αχτίδα φωτός που εισχωρούσε στο δωμάτιο απέξω. Ο Καρλ, στην πιο φλογερή τους στιγμή, κοιτούσε πέρα μακριά, σαν να σκεφτόταν κάτι άλλο. Μονάχα το κορμί του ήταν μαζί της, ενώ η σκέψη του περιπλανιόταν σε κάποιο μέρος μακρινό.

Εκείνη τη νύχτα, η Μπέρτα πείστηκε πως τον είχε χάσει για πάντα. Μια βαριά θλίψη την πλάκωσε κι οι έμμονες σκέψεις της επέστρεψαν ακόμη χειρότερες, παίρνοντας μια άλλη κατεύθυνση. Τι ήταν αυτό που μπορούσε να αποσπά τόσο πολύ την προσοχή αυτού του άντρα, τη στιγμή μάλιστα που έκανε έρωτα με τη γυναίκα του;

Η απάντηση άστραψε ξαφνικά στο μυαλό της: ο Καρλ αγαπούσε μια άλλη γυναίκα. Ήταν η μόνη εξήγηση για όλα όσα συνέβαιναν.

«Ποια να είναι η ερωμένη του Καρλ; Είναι άραγε πιο όμορφη από μένα; Πότε και πώς κάνει έρωτα μαζί της; Γιατί δεν παντρεύτηκε εκείνη αντί να με απατά; Πώς μπορώ να είμαι σίγουρη ότι μου πήρε τα χρήματα για να αναλάβει μόνος του τον έλεγχο της εταιρείας, όπως ισχυρίστηκε; Πώς μπορώ να είμαι σίγουρη ότι δεν ξοδεύει τα λεφτά μου με την ερωμένη του; Και μάλιστα, πώς μπορώ να είμαι σίγουρη ότι νοίκιασε αυτό το υπόγειο για να δουλεύει; Μήπως σ' αυτό το υπόγειο συναντιούνται; Ποσώς τους ενδιαφέρει τους Μίλλερ αν διαπράττεται μοιχεία στο υπόγειό τους, από τη στιγμή που βάζουν στην τσέπη το νοίκι.»

Η Μπέρτα εξακολουθούσε να τυραννιέται με τις αμφιβολίες της μέχρι που ξύπνησε μια νύχτα και δε βρήκε τον Καρλ δίπλα της. Πετάχτηκε απ' το κρεβάτι για να πάει να τον αναζητήσει και τον βρήκε στο γραφείο του να καπνίζει και να γράφει κάτι σ' ένα φύλλο χαρτί μπροστά του. Μόλις την είδε, κάλυψε με το χέρι του αυτά που έγραφε. Εκείνη τον ρώτησε τι έκανε, κι αυτός γρύλισε λακωνικά:

– Έχω μια δουλειά να κάνω και πρέπει να την τελειώσω απόψε.

Εκείνη τον κάρφωσε με το βλέμμα... Είχε βέβαια καταλάβει πως έγραφε γράμμα στην άλλη γυναίκα. Πώς είχε βρει τέτοιο θράσος ώστε να εγκαταλείψει το κρεβάτι της γυναίκας του για να γράφει γράμμα στην ερωμένη του; Της ήρθε να του χιμήξει και να του αρπάξει το γράμμα απ' τα χέρια, όποιες κι αν ήταν οι συνέπειες. Δίστασε για μια στιγμή κι έπειτα γύρισε στο δωμάτιό της. Εκείνη τη νύχτα, δεν κοιμήθηκε. Αναρωτιόταν γιατί δεν είχε αποφασίσει να τον αντιμετωπίσει, γιατί δεν του είχε βουτήξει το γράμμα για να έχει στα χέρια της μια απόδειξη της ενοχής του.

Βαθιά μέσα της, φοβόταν να έρθει πρόσωπο με πρόσωπο

με την αλήθεια. Η εμμονή πως ο άντρας της την απατούσε την κατάτρωγε, αλλά ταυτόχρονα υπήρχε κι η πιθανότητα, πολύ μικρή έστω, να είναι αθώος. Τι θα συνέβαινε άραγε αν είχε συγκρουστεί μαζί του, κι αυτός της ομολογούσε τη σχέση του με την άλλη γυναίκα;

Τι θα έκανε τότε; Θα το 'λεγε στην οικογένειά της; Θα εγκατέλειπε το σπίτι της; Χρειαζόταν χρόνο για να πάρει μια οριστική απόφαση. Προς το παρόν επέλεξε να αφήσει ανάμεσά τους να αιωρείται μια απροσδιόριστη κατάσταση, μέχρι να νιώσει έτοιμη για την τελική σύγκρουση. Αλλά ο τροχός της δυστυχίας όταν αρχίζει να γυρίζει, δε σταματά. Ένα πρωί, αφού πήρε το πρωινό του, ήρθε η ώρα να φύγει για τη δουλειά. Ως συνήθως, εκείνη πήγε ως την πόρτα να τον ξεπροβοδίσει, και τότε αυτός της είπε ξαφνικά, αποφεύγοντας να την κοιτάξει στα μάτια:

– Δε θα κοιμηθώ σπίτι το βράδυ.

– Μπορώ να μάθω γιατί;

– Έχω μια δουλειά που δεν μπορεί να περιμένει και θα την κάνω απόψε στο εργαστήριο.

Εκείνη τη στιγμή, για πρώτη φορά, η Μπέρτα στάθηκε ανίκανη να ελέγξει τα συναισθήματά της. Ξέσπασε. Τα ουρλιαχτά της άρχισαν να ακούγονται σε όλο το σπίτι.

– Φτάνει ως εδώ, Καρλ! Δεν μπορώ να ανεχτώ άλλο τα φέματά σου! Τι δουλειά είναι αυτή που σε αναγκάζει να είσαι έξω όλη νύχτα; Για χαζή με περνάς; Δεν είμαι παιδί. Δεν είμαι τυφλή. Τα ξέρω όλα. Με απατάς, με απατάς, Καρλ. Άφησέ με και φύγε μαζί της, αφού την αγαπάς!

Στεκόταν απέναντί του, με τα χέρια της στη μέση, τα μαλλιά ανάκατα, το πρόσωπο οργισμένο και τα γαλάζια μάτια της γεμάτα θυμό και πίκρα. Έμοιαζε με τίγρη, έτοιμη για την τελική αναμέτρηση, αλλά, όταν ξεστόμισε την τελευταία αυτή φράση: «Φύγε μαζί της, αφού την αγαπάς!», οι μύες του προσώπου της συσπάστηκαν ξαφνικά και ξέσπασε σε λυγμούς. Ο Καρλ την κοίταξε ήρεμα, έσμιξε τα φρύδια του κι έμεινε για

μια στιγμή σιωπηλός, σαν να μην καταλάβαινε. Κι έπειτα την πλησίασε και άπλωσε τα χέρια του προσπαθώντας να την αγκαλιάσει, αλλά εκείνη τον έσπρωξε βίαια φωνάζοντας:

– Μη μ’ αγγίζεις!

Και τότε, ξαφνικά, την πήρε με τη βία από το χέρι και την οδήγησε έξω από το σπίτι.

Εκείνη φώναξε:

– Τι κάνεις;

– Έλα μαζί μου.

Της έσφιξε το χέρι πιο δυνατά και την έσυρε με το ζόρι.

Είχε έναν συννεφιασμένο φθινοπωριάτικο καιρό, κι ο σκοτεινιασμένος ουρανός προμήνυε πως η βροχή θα ξεσπούσε σύντομα. Το γρήγορο βήμα του Καρλ ήταν το βήμα ενός αλλόφρονα κι η Μπέρτα μάταια προσπαθούσε να ελευθερωθεί από το χέρι του, που την έσφιγγε δυνατά. Κάμποσες φορές παραλίγο να σωριαστεί κατάχαμα. Το θέαμα που παρουσίαζαν ήταν τόσο αλλόκοτο, που ορισμένοι περαστικοί σταματούσαν και τους κοιτούσαν με περιέργεια. Όταν έφτασαν στο σπίτι των Μίλλερ, ο Καρλ έκανε τον γύρο για να πάει ως την πόρτα του υπογείου, την οποία κι άνοιξε με το κλειδί του, με το δεξί του χέρι, ενώ το αριστερό του παρέμενε γαντζωμένο στο δικό της.

Έσπρωξε την πόρτα με το πόδι, κι αυτή άνοιξε τρίζοντας δυσοίωνα. Ο Καρλ τράβηξε την Μπέρτα μέσα, της άφησε το χέρι κι άναψε τη λάμπα. Εκείνη έτριψε τον πονεμένο της καρπό και κοίταξε γύρω της.

Ο χώρος ήταν γεμάτος παράξενα αντικείμενα. Υπήρχαν πολλά μηχανήματα όλων των διαστάσεων, πολλές ρόδες με διαφορετικά μεγέθη ακουμπισμένες στο πάτωμα, ένας μεγάλος μαύρος πίνακας πάνω στον οποίο ήταν γραμμένες δεκάδες μαθηματικές εξισώσεις, βιομηχανικά σχέδια από μηχανές κρεμασμένα στον τοίχο, ένα μεγάλο ξύλινο τραπέζι πάνω στο οποίο ήταν τοποθετημένα διάφορα εξαρτήματα, εκατοντάδες καρφιά και βίδες μαζεμένα σε πολλά διαφορετικά σκεύη, κοντά στο τραπέζι. Ο Καρλ την έβαλε να καθίσει στη μοναδική καρέκλα

που υπήρχε, κι έπειτα, με την πλάτη στηριγμένη στον παλιό τοίχο του οποίου η μογοιά ξεφλούδιζε σε πολλά σημεία, άρχισε να της εξηγεί λεπτομερώς τι έκανε. Εκείνη τον παρακολουθούσε αργά, με τα μάτια χαμένα στο κενό, σαν να ζύγιζε αυτά που της έλεγε και να τα ανέλυε λεπτομερώς. Σιγά σιγά, στο βλέμμα της, η απελπισία άρχισε να μετατρέπεται σε έκπληξη. Όταν ο Καρλ τελείωσε, του έκανε μερικές ερωτήσεις στις οποίες απάντησε με τρόπο διεξοδικό και ακριβή. Στο τέλος, δεν υπήρχε τίποτε άλλο να ειπωθεί. Έπεσε μια βαθιά σιωπή. Ξαφνικά ο Καρλ την πλησίασε, γονάτισε και της φίλησε τα χέρια και τα γόνατα:

– Μπέρτα, σ' αγαπώ. Σε όλη μου τη ζωή δεν αγάπησα ποτέ άλλη γυναίκα εκτός από σένα. Σου ζητώ να με συγχωρέσεις που σε αμέλησα τόσο, αλλά δουλεύω εδώ και χρόνια για να κάνω πραγματικότητα ένα όνειρο που αποτελεί τον σκοπό της ύπαρξής μου: να καταφέρω μια μέρα να κατασκευάσω μια άμαξα που θα μετακινείται δίχως άλογα, μια άμαξα που θα ξεκινάει κομψά χάρη στη δύναμη μιας μηχανής.

Εκείνη τον αγκάλιασε σφιχτά, έκρυψε το πρόσωπό της στα μαλλιά του και ψιθύρισε:

– Κι εγώ σ' αγαπώ.

Εκείνη τη μέρα, του δόθηκε όπως δεν του είχε δοθεί ποτέ ως τότε. Άνθισε για κείνον, σαν λουλούδι που ξαναπαίρνει ζωή από τη δρόσο. Τον αγκάλιασε με δύναμη, σαν να είχε επιστρέψει από κάποιο μακρινό ταξίδι. Γέμισε το κορμί του με φιλιά. Οι αμφιβολίες που είχε τόσον καιρό για το αν της ήταν πιστός, μέσα σε μια στιγμή είχαν μετατραπεί σ' ένα συναίσθημα ενοχής, απελευθερώνοντας ένα κύμα τρυφερότητας.

Μετά απ' αυτό, η Μπέρτα έμαθε να αγαπά τον άντρα της όπως ήταν. Δεν προσπάθησε ποτέ πια να τον αλλάξει. Της ήταν αδιάφορο αν το μυαλό του ταξίδευε ενώ βρισκόταν μαζί της ή αν περνούσε όλη του τη μέρα έξω απ' το σπίτι. Από τότε που είχε αποκλείσει την περίπτωση να την απατά, τίποτα πια δεν την ένοιαζε.

Ήταν ένας σύζυγος πιστός κι εργατικός, ένας χριστιανός που εκπλήρωνε τα θρησκευτικά του καθήκοντα. Τι άλλο να ζητούσε; Το ότι είχε διάφορες ασχολίες για να αξιοποιεί τις ελεύθερες στιγμές του, ήταν καλύτερο από το να πίνει ή να ξοδεύει όλα του τα χρήματα στον τζόγο, ή να τρέχει πίσω από άλλες γυναίκες, όπως κάνουν πολλοί σύζυγοι. Η Μπέρτα ήταν ευτυχισμένη με τον Καρλ, από τον οποίο απέκτησε τέσσερα παιδιά, στα οποία και αφιέρωνε το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου της. Εκείνος αφιέρωνε τον χρόνο του στο εργαστήριο, αφοσιωμένος στη δουλειά του.

Ένα βράδυ, κι ενώ η Μπέρτα ετοίμαζε το φαγητό, η πόρτα της κουζίνας που έβγαζε στον κήπο άνοιξε κι εμφανίστηκε ο Καρλ, με τα χέρια γεμάτα γράσο:

– Μπέρτα, παράτα τα όλα κι έλα μαζί μου.

Εκείνη δεν κατάλαβε, αλλά η χαρά που ανάδινε το πρόσωπό του μεταδόθηκε και σ' εκείνη ξαφνικά. Σκούπισε τα χέρια της, έβγαλε την ποδιά της και τον ακολούθησε. Ήταν τόσο βιαστικός, που είχε αφήσει την πόρτα του εργαστηρίου ανοιχτή. Με το που μπήκε μέσα η Μπέρτα, είδε κάτι πολύ παράξενο:

ένα τεράστιο ποδήλατο που δεν είχε ποτέ της ξαναδεί παρόμοιο. Τρεις μεγάλες ρόδες, δύο πίσω και μία μπροστά, υποβάσταζαν ένα φαρδύ κάθισμα που χωρούσε δύο άτομα και πίσω υπήρχε ένα μεταλλικό αντικείμενο από το οποίο κρέμονταν δυο μαύρα δερμάτινα λουριά.

Ο Καρλ την κοίταξε, έβγαλε μια κραυγή και χειροκρότησε. Την πήρε στην αγκαλιά του και τη σήκωσε στον αέρα με δύναμη γεμίζοντάς της το πρόσωπο με φιλιά. Δεν μπορούσε να συγκρατήσει τη χαρά του και φώναξε ενθουσιασμένος:

– Μπέρτα, αυτή είναι η ωραιότερη μέρα της ζωής μου! Κατασκεύασα την πρώτη μηχανοκίνητη άμαξα στην ιστορία!

Πλησίασε την άμαξα και γράπωσε το δερμάτινο λουρί αναφωνώντας:

– Κοίτα! Δε χρειάζεται άλογα να τη σέρνουν! Η ώθηση της μηχανής είναι αυτή που την κάνει να κινείται.

– Μα είναι θαυμάσιο! Να ευχαριστήσουμε τον Κύριο, αναφώνησε η Μπέρτα, που άρχιζε να αντιλαμβάνεται τη σημαντικότητα του γεγονότος.

Ο Καρλ είπε αμέσως, με ύφος οραματιστή:

– Αύριο θα κατοχυρώσω την εφεύρεση στο όνομά μου και θα μπορέσω να πάρω χρηματοδοτήσεις για να στήσω ένα εργοστάσιο. Αυτή η άμαξα θα λέγεται «Μπεντς». Θα πουλήσουμε χιλιάδες τέτοιες και θα βγάλουμε εκατομμύρια.

Η Μπέρτα έδειξε να σκέφτεται για μια στιγμή κι έπειτα τον ρώτησε ήρεμα:

– Καρλ, πιστεύεις πως ο κόσμος θα δεχτεί να αγοράσει αυτή την άμαξα; Πως θα εγκαταλείψουν τα άλογα και θα ανέβουν στην άμαξα «Μπεντς»;

– Φυσικά και το πιστεύω.

– Εγώ, Καρλ, δε νομίζω πως είναι τόσο εύκολο. Οι άνθρωποι δύσκολα εγκαταλείπουν τις συνήθειές τους και δεν πρόκειται να ξοδέψουν χρήματα για κάτι που τους είναι εντελώς άγνωστο.

Ο Καρλ την κοίταξε, καθώς σκεφτόταν. Εκείνη τον πλησία-

σε αργά, με μια έκφραση αποφασιστικότητας. Πήρε το κεφάλι του στα χέρια της και του ψιθύρισε, δίνοντάς του ένα φιλί στο μέτωπο:

– Καρλ, είμαι τόσο ευτυχισμένη όσο κι εσύ για την εφεύρεσή σου και νιώθω περήφανη για σένα. Αλλά η δουλειά μας δεν έχει τελειώσει. Τώρα μόλις αρχίζει.

Την επομένη η Μπέρτα άρχισε να βάζει το σχέδιό της σε εφαρμογή. Κάλεσε στο σπίτι τον Τομ Μίτσενγκερ, τον πιο γνωστό φωτογράφο της πόλης, έναν γέροντα εβδομήντα χρονών, ψηλό κι αδύνατο, με ολόλευκα μαλλιά. Τα ρούχα του ήταν σε αξιοθρήνητη κατάσταση και τσαλακωμένα λες κι είχε κοιμηθεί μ' αυτά. Κατέφθασε μεθυσμένος ως συνήθως κι απαίτησε να του δώσουν τις αποδοχές του εξ ολοκλήρου εκ των προτέρων. Κι έπειτα πέρασε όλη τη μέρα φωτογραφίζοντας την άμαξα απ' όλες τις μεριές. Η Μπέρτα περίμενε να εμφανιστούν οι φωτογραφίες κι έπειτα διάλεξε τις καλύτερες, τις οποίες και μοίρασε η ίδια στις τοπικές εφημερίδες. Ζήτησε να δημοσιευτούν συνοδευόμενες από μία επί πληρωμή διαφήμιση, η οποία βγήκε μαζί με το κυριακάτικο φύλλο κι έλεγε τα εξής:

«Ο μηχανικός κ. Καρλ Μπεντς βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσει στους κατοίκους της πόλης του Μανχάιμ πως κατόρθωσε, μετά από πολλά χρόνια σκληρής δουλειάς, να κατασκευάσει την άμαξα “Μπεντς”, την πρώτη άμαξα στην ιστορία που μπορεί και κινείται μόνη της. Η άμαξα αυτή δε χρειάζεται άλογα για να τη σύρουν. Αυτό που της δίνει ώθηση, είναι μια μικρή βενζινοκίνητη μηχανή. Αυτό το εκπληκτικό και καινούριο μέσο μεταφοράς, θα κάνει τη ζωή μας ευκολότερη και ομορφότερη. Ο κ. Καρλ Μπεντς θα κάνει μια επίδειξη της άμαξας την επόμενη Κυριακή, 15 Μαΐου, στη μία το μεσημέρι, μπροστά στην οικία του. Είστε όλοι καλεσμένοι».

Η αγγελία αυτή δημιούργησε μεγάλο σάλο στην πόλη του Μανχάιμ και γρήγορα εξαπλώθηκε και στις γειτονικές πόλεις. Ύπάρξαν πολύ έντονες αντιπαραθέσεις γύρω από τη νέα αυτή εφεύρεση: οι περισσότεροι είχαν μείνει κατάπληκτοι κι ανα-

ρωτιόνταν πώς ήταν δυνατόν μια άμαξα να κινείται από μόνη της, δίχως άλογα. Πολλοί ανάμεσά τους δίσταζαν να το πιστέψουν. Κάποιοι, ενθουσιασμένοι από την επιστήμη και την πρόοδο, πίστεψαν την ιδέα και την υπερασπίστηκαν, ενώ κάποιοι άλλοι χλεύασαν απροκάλυπτα τον Καρλ και την υποτιθέμενη άμαξά του.

Αλλά εκείνοι που εναντιώθηκαν έντονα και επίμονα, ήταν οι φανατικοί χριστιανοί, οι οποίοι κυκλοφορούσαν παντού λέγοντας: «Είναι αδύνατον να αρχίσει μια άμαξα να κινείται δίχως άλογα, διότι ο Θεός δε θα είχε δώσει ποτέ ζωή στο ζωντανό αυτό χωρίς λόγο ύπαρξης. Δημιούργησε το άλογο για να σέρνει τις άμαξες. Αυτό είναι ένας αιώνιος νόμος, που ούτε ο Καρλ Μπεντς, ούτε κανείς δε θα μπορέσει ποτέ να αλλάξει».

Αυτοί οι φανατικοί άνθρωποι όργωναν ως και τις παραμικρές γωνιές της πόλης του Μανχάιμ για να προειδοποιήσουν τον κόσμο, με απειλητικό τόνο στη φωνή και βλέμμα γεμάτο μένος και μίσος: «Όλοι εσείς, οι πιστοί του Χριστού, ακούστε: αυτή η άμαξα δεν είναι μια εφεύρεση, είναι απλά μια απ' τις αμέτρητες πονηριές του διαβόλου, του οποίου σκοπός είναι να βάζει τους πιστούς σε πειρασμό και να κλονίζει την πίστη τους προς τον Θεό. Ο Καρλ Μπεντς δεν είναι ούτε σοφός ούτε εφευρέτης. Είναι ένας αγύρτης ο οποίος, μαζί με τη γυναίκα του, επικοινωνεί με τα κακά πνεύματα, αλλά, όπως είπε κι ο ίδιος ο Κύριος άλλωστε, τα δίχτυα του δαίμονα είναι πιο αδύναμα κι από ιστό αράχνης και θα δείτε με τα ίδια σας τα μάτια πως το τέλος αυτού του ζεύγους των απατεώνων θα είναι τρομερό, διότι έτσι τιμωρούνται όλοι όσοι πουλάνε την ψυχή τους στον διάβολο».

Ο σάλος γύρω από την άμαξα του Μπεντς δυνάμωσε. Οι πολέμιοι, οι υποστηρικτές κι όσοι περίμεναν να τη δουν, συγχρούονταν με ατέλειωτους καβγάδες, σε τέτοιο σημείο ούτως ώστε να έχει γίνει το μοναδικό θέμα συζήτησης σ' ολόκληρη την πόλη του Μανχάιμ.

Τη μέρα που είχε οριστεί η παρουσίαση, ο Καρλ και η Μπέρτα ετοίμασαν τα πάντα στην εντέλεια. Έβγαλαν την άμαξα

απ' το εργαστήριο και την έφεραν μπροστά στο σπίτι. Ο Καρλ την καθάρισε με προσοχή και την έκανε να λάμπει ολόκληρη. Η όψη της ήταν πράγματι αστραφτερή.

Ο δρόμος γέμισε απ' τη μια άκρη ως την άλλη από θεατές, που κατέφθαναν ασταμάτητα. Στριμώχνονταν σ' όλους τους δρόμους που οδηγούσαν στο σπίτι των Μπεντς και ορισμένοι άρχισαν να σπρώχνονται μπροστά στην είσοδο, σε σημείο που να χρειαστεί η επέμβαση της αστυνομίας για να επανέλθει η τάξη. Οι αστυνομικοί σχημάτισαν κύκλο γύρω από την άμαξα, η οποία ήταν σκεπασμένη μ' ένα κάλυμμα έτσι ώστε να μην της κάνει κάποιος καμιά ζημιά, κι έπειτα απλώθηκαν παντού ολόγυρα για να συγκρατούν το πλήθος και να αποτρέπουν τις συμπλοκές.

Στη μία ακριβώς, ο Καρλ εμφανίστηκε, συνοδευόμενος από τη σύζυγό του. Φορούσε ανοιχτό γκρι κοστούμι, λευκό πουκάμισο κι ένα κατακόκκινο σαν αίμα παπιγιόν. Η Μπέρτα φορούσε ανοιχτό γαλάζιο φόρεμα, πολύ κομψό (το οποίο και είχε αγοράσει ειδικά για την περίπτωση), κι ένα καπέλο ίδιου χρώματος, από το οποίο κρέμονταν λευκές κορδέλες. Η έξαψη εξαπλώθηκε και σιγά σιγά μετατράπηκε σε οχλοβοή. Το ζεύγος άνοιξε δρόμο μέσα απ' το πλήθος με δυσκολία, για να μπορέσει να πλησιάσει τη σκεπασμένη άμαξα, κι έπειτα, με μια γρήγορη κίνηση, ο Καρλ τράβηξε το κάλυμμα. Η άμαξα εμφανίστηκε κι ο κόσμος δεν μπόρεσε να συγκρατηθεί: κραυγές ακούστηκαν από παντού και ξέσπασαν νευρικά γέλια. Ο Καρλ, ακίνητος, τους κοίταξε, σαν να ήθελε να τους μιλήσει.

Κάμποσες φωνές υψώθηκαν ζητώντας από τους άλλους να ησυχάσουν, κι όταν η σιωπή επανήλθε, ο Καρλ τούς είπε, με μια φωνή βραχνή από τη συγκίνηση:

– Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστώ που ήρθατε και σας βεβαιώ πως αυτή τη στιγμή παρευρίσχεστε στο ξεκίνημα μιας νέας εποχής. Ζείτε μια στιγμή που θ' αλλάξει τον κόσμο. Κάποια μέρα, θα λέτε στα παιδιά σας πως είδατε την πρώτη άμαξα μάρκας «Μπεντς». Αυτή που τώρα βλέπετε μπροστά

σας. Είναι μια άμαξα που δε χρειάζεται αλόγα, αλλά που μετακινείται χάρη σε μια μηχανή την οποία έχω τοποθετήσει στο πίσω μέρος. Και τώρα θα δείτε πόσο εύκολο είναι να την οδηγήσει κανείς.

Ο Καρλ στηρίχτηκε με το δεξί του πόδι πάνω στο μικρό πεντάλ που προεξείχε απ' την άμαξα κι έπειτα ανέβηκε και κάθισε στη θέση του οδηγού. Απλώθηκε μια βαθιά σιωπή κι ο κόσμος έσπευσε για να δει από κοντά τι θα γινόταν. Κρατούσαν όλοι την ανάσα τους κι όλα τα μάτια ήταν καρφωμένα πάνω στον Καρλ Μπεντς που έκανε προσπάθειες για να διατηρήσει το χαμόγελο σιγουριάς που είχε στο πρόσωπό του από την αρχή. Έβαλε το δεξί του χέρι στο τιμόνι και με το αριστερό έπιασε το μαύρο δερμάτινο λουρί της μηχανής, το οποίο και τράβηξε με δύναμη μία μόνο φορά. Η άμαξα έβγαλε ένα τρομερό μουγκρητό, εξαπέλυσε ένα παχύ σύννεφο καπνού κι έπειτα τινάχτηκε προς τα εμπρός. Μια ισχυρή κραυγή, διαπεραστική και ξέφρενη ξέσπασε συλλογικά απ' το πλήθος, λες και βρίσκονταν όλοι τους πάνω σε κάποιο καράβι που ταλαντευόταν άγρια προτού βυθιστεί στον ωκεανό. Μέχρι εκείνη τη στιγμή, κατά βάθος κανείς τους δεν είχε πειστεί πως αυτό που διαδραματιζόταν μπροστά στα μάτια τους ήταν αληθινό. Η άμαξα προχώρησε στον δρόμο κι ο κόσμος ξεχύθηκε πίσω της φωνάζοντας, χειροκροτώντας και επικαλούμενος τον Θεό. Ο Καρλ φαινόταν πως είχε τον απόλυτο έλεγχο, πως την καθοδηγούσε με άνεση και δεξιότητα, σαν έμπειρος αναβάτης που οδηγεί το αλόγό του κατά βούληση. Η άμαξα προχωρούσε με ταχύτητα κι ο Καρλ μπόρεσε να την κατευθύνει προς τον κεντρικό δρόμο όπου και συνέχισε την πορεία της, με τον κόσμο να τρέχει ξοπίσω της. Η επιτυχία του Καρλ ήταν τόσο απόλυτη, που το χαμόγελο της νίκης φώτισε το πρόσωπο της Μπέρτας, η οποία τον ακολουθούσε με το βλέμμα.

Ο Καρλ κατάφερε να πάρει τη στροφή και, όταν βρέθηκε απέναντι από ένα μεγάλο δέντρο, τράβηξε τον μεταλλικό μοχλό του φρένου που ήταν προσαρτημένος στη μηχανή για να στα-

ματήσει την άμαξα. Τον τράβηξε πολλές φορές με δύναμη, αλλά δυστυχώς ο μοχλός δεν ανταποκρίθηκε. Ο Καρλ έκανε απελπισμένες προσπάθειες να ελέγξει το τιμόνι αλλά η άμαξα, που τώρα έτρεχε με τη μεγαλύτερη δυνατή ταχύτητα, ξάφνου ανυπάκουη, λοξοδρόμησε απότομα και σκαρφάλωσε στο πεζοδρόμιο. Την ίδια στιγμή, έχασε την ισορροπία της, έπεσε πάνω στο δέντρο και αναποδογύρισε. Αυτή ήταν κι η τελευταία σκηνή του θεάματος: η αναποδογυρισμένη άμαξα, οι ρόδες που γυρνούσαν στο κενό, τρίζοντας, με τη μηχανή να βρυχάται βγάζοντας έναν πυκνό καπνό, σαν πελώριο εφιαλτικό έντομο που τουμπάρισε και που δεν μπορεί να επανέλθει στη φυσιολογική του στάση. Ο Καρλ, εγκλωβισμένος αποκάτω και ασφυκτιώντας από τον καπνό, άρχισε να βήχει έντονα. Μετά από απελπισμένες προσπάθειες, κατάφερε επιτέλους να ελευθερωθεί, με το πρόσωπο, τα χέρια και το κομψό του κοστούμι πασαλειμμένα αποπάνω ως κάτω με γράσο. Μια βαριά σιωπή βασίλευε. Ο κόσμος είχε μείνει τόσο εμβρόντητος, που χρειάστηκε να περάσει λίγος χρόνος για να καταλάβει τι είχε συμβεί· κι έπειτα, όλα τα συσσωρευμένα συναισθήματα βγήκαν μονομιás στην επιφάνεια: άρχισαν όλοι να φωνάζουν, να χοροπηδάνε, να ξεσπάνε σε γέλια, σαν να τρελάθηκαν ξαφνικά. Ο Καρλ εγκατέλειψε την άμαξα εκεί που βρισκόταν και γύρισε σπίτι, με το κεφάλι κατεβασμένο, ακολουθούμενος από την Μπέρτα, ανάμεσα σε ειρωνικά και κακόβουλα σχόλια τα οποία ξεχύνονταν από παντού σαν δηλητηριώδη βέλη:

– Λοιπόν, κ. Μπεντς, νομίζω πως είναι πολύ καλύτερα να βάζει κανείς τα άλογα να σέρνουν την άμαξά του, παρά να επιδίδεται σε τέτοιου είδους ακροβατικά.

– Σας ευχαριστούμε, κ. Μπεντς, για το κωμικό στιγμιότυπο. Θα σας συνιστούσα να το παρουσιάσετε σε κάποιο τσίρκο.

– Αυτή είναι η τιμωρία όσων αφηφούν τους νόμους του Κυρίου.

– Πες στους δαίμονές σου την άλλη φορά να σου φτιάξουν μια άμαξα που να δουλεύει καλύτερα.

Η παρουσίαση είχε αποτύχει πλήρως κι οι μέρες που ακολούθησαν δεν έφεραν στο ζεύγος Μπεντς παρά μονάχα κακεντρέχεια και απογοήτευση. Στο Μανχάιμ, η άμαξα του Μπεντς έγινε περιγελος. Όσο ο τύπος στην αρχή είχε υποδεχτεί την εφεύρεση με ενδιαφέρον, άλλο τόσο τώρα οι εφημερίδες τη μετέτρεπαν ανελέητα σε αντικείμενο γελοιοποίησης. Παντού, ο κόσμος υποδεχόταν τον Καρλ Μπεντς με ειρωνικά βλέμματα και σχόλια, τόσο που, όποτε του ήταν δυνατόν, απέφευγε να εμφανιστεί σε δημόσιους χώρους. Το χειρότερο ήταν αυτοί οι αχρείοι που πήγαιναν πρώτα και μεθοκοπούσαν στα καπηλεία κι έπειτα, όταν δεν είχαν τι άλλο να κάνουν, αποφάσιζαν να πάνε στο σπίτι του Καρλ Μπεντς για να δούνε την άμαξά του. Όλοι τους φέρονταν με τον ίδιο τρόπο. Χτυπούσαν με θράσος την πόρτα κι έπειτα έπαιρναν σοβαρό ύφος για να ζητήσουν να δουν την άμαξα που δε χρειαζόταν άλογα, επειδή σκέφτονταν να αποκτήσουν κι αυτοί μία τέτοια. Ο Καρλ καταλάβαινε εξαρχής πως τον κοροΐδευαν, αλλά, θεωρώντας πως υπήρχε μια μηδαμινή πιθανότητα να έχουν όντως έρθει για να αγοράσουν μια άμαξα, τους οδηγούσε στο εργαστήρι του. Μπροστά στο όχημα, απ' τις πρώτες κιόλας εξηγήσεις, τον βομβάρδιζαν με ερωτήσεις και με ειρωνικά σχόλια. Τότε, βέβαιος πως τον κοροΐδευαν, αποτραβιόταν σιωπηλός, καθόταν στην πολυθρόνα, σε μια γωνιά, κι έπαυε να μιλάει μέχρις ότου εκείνοι εξαντλήσουν την κακόβουλη ενέργειά τους και φύγουν. Ο Καρλ υπέμενε όλα αυτά τα δεινά κι η Μπέρτα τον στήριζε με όλες της τις δυνάμεις, είτε διακριτικά, παρηγορώντας τον, είτε αγνοώντας το θέμα και προσπαθώντας να φέρεται όσο το δυνατόν φυσικότερα και να τον κάνει να ξεχνιέται με κάθε τρόπο. Αλλά η αποτυχία, σαν βαρύ μαύρο σύννεφο, εξακολουθούσε να ρίχνει τη σκιά της στο ζεύγος, όπου κι αν πήγαιναν, ό,τι κι αν έλεγαν κι ό,τι κι αν έκαναν.

Μια ζεστή μέρα του Αυγούστου, η Μπέρτα πρότεινε στον Καρλ να δειπνήσουν στον κήπο. Είχε ετοιμάσει ψητό κοτόπουλο, το αγαπημένο του φαγητό, μαζί με το οποίο ήπιαν κι ένα

μπουκάλι παγωμένο ροζέ κρασί, πολύ δροσιστικό. Η Μπέρτα προσπάθησε να κάνει το δείπνο ευχάριστο ή, τουλάχιστον, φυσιολογικό, μιλώντας για άλλα πράγματα κι όχι για την άμαξα και για την αποτυχημένη παρουσίασή της.

Όλα πήγαιναν τέλεια μέχρι τη στιγμή που, ξαφνικά, ένας άντρας γύρω στα πενήντα πλησίασε την πόρτα του κήπου. Φορούσε λευκό πουκάμισο και γαλάζιο παντελόνι. Κοίταξε το ζεύγος, τους χαιρέτησε και τους είπε με δυνατή φωνή:

– Συγγνώμη, κύριε, είστε ο Καρλ Μπεντς, ο εφευρέτης της άμαξας δίχως άλογα;

– Μάλιστα.

– Θα ήθελα να σας μιλήσω, παρακαλώ.

Ο Καρλ έμεινε για μια στιγμή σιωπηλός κι έπειτα τον κοίταξε και του είπε με σοβαρή φωνή:

– Δεν έχω τίποτα να σας δείξω. Λυπάμαι, κύριε.

– Πώς τίποτα; Θέλω να δω την άμαξα που κατασκεύασατε.

Ο Καρλ χαμήλωσε λίγο τα μάτια κι έπειτα ανασήκωσε το κεφάλι προς το μέρος του και του επανέλαβε ήρεμα την απάντησή του:

– Δεν έχω τίποτα να σας δείξω.

– Καλώς, κ. Μπεντς. Με συγχωρείτε για την ενόχληση. Σας εύχομαι καλό βράδυ.

Εκείνη τη νύχτα, όταν πήγαν για ύπνο, ο Καρλ και η Μπέρτα έμειναν ξαπλωμένοι ο ένας δίπλα στον άλλο στο σκοτάδι, απόλυτα σιωπηλοί. Κι έπειτα η Μπέρτα χάιδεψε το στήθος του Καρλ και τον ρώτησε τρυφερά:

– Γιατί αρνήθηκες να δείξεις την άμαξα σε κείνο τον κύριο;

Ο Καρλ άφησε να περάσει λίγος χρόνος προτού απαντήσει. Αναστέναξε και είπε χαμηλόφωνα, σαν να μιλούσε στον εαυτό του:

– Βαρέθηκα να κάνω τον παλιάτσο, Μπέρτα. Δεν μπορώ πια να ανεχτώ αυτά τα δύσπιστα βλέμματα, τις αγενείς ερωτήσεις και τα σαρκαστικά γέλια.

– Είναι ανόητοι. Δεν ξέρουν τι αξία έχει αυτό που έκανες.

– Φτάνει, Μπέρτα. Απέτυχα, καλή μου. Αυτή είναι η αλήθεια και πρέπει να τη δω κατάματα. Για πολλά χρόνια, έτρεχα πίσω από ένα όραμα. Κυνηγούσα μια χίμαιρα.

Σιώπησε κι έπειτα συνέχισε, στον ίδιο τόνο:

– Μπέρτα, ορκίσου μου στον Θεό πως δε θα μου ξαναμιλήσεις για την άμαξα.

Είχε ακουμπήσει το κεφάλι του στο στήθος της. Βυθίστηκαν ξανά στη σιωπή κι εκείνη ένωσε το κορμί του να τραντάζεται: ο Καρλ έκλαιγε. Η στεναχώρια του της μάτωσε την καρδιά. Τον έσφιξε γερά στην αγκαλιά της. Έμειναν έτσι, κολλημένοι ο ένας στον άλλο, μέχρι που ν' ακούσει την ανάσα του να ξαναβρίσκει τον ρυθμό της. Όταν σιγουρεύτηκε πως ο Καρλ αποκοιμήθηκε, αποτράβηξε μαλακά το χέρι του και απομάκρυνε απαλά το κεφάλι του, βάζοντάς το στο μαξιλάρι. Ανακάθισε στο κρεβάτι κι έμεινε ξύπνια να σκέφτεται, με τα μάτια καρφωμένα στο σκοτάδι. Όταν η πρώτη αχτίδα φωτός διαπέρασε το ανοιχτό παράθυρο, η Μπέρτα είχε πάρει την απόφασή της. Σηκώθηκε στις μύτες των ποδιών, άνοιξε την ντουλάπα, πήρε τα ρούχα της, στο σκοτάδι, κατέβηκε τη σκάλα και πήγε να ντυθεί στο σαλόνι. Ξύπνησε τα δυο της παιδιά, τον Ευγένιο και τον Ριχάρδο, που εκείνη την εποχή ήταν αντίστοιχα δώδεκα και δεκατεσσάρων ετών, και τους είπε να πάνε να πλυθούν και να ντυθούν το γρηγορότερο. Όταν τα παιδιά τη ρώτησαν πού θα πήγαιναν, εκείνη είπε μέσα απ' τα δόντια της:

– Θα σας πω αργότερα.

Άνοιξε με προσοχή την πόρτα για να μην κάνει θόρυβο κι έπειτα κοντοστάθηκε, σαν να θυμήθηκε κάτι ξαφνικά. Άφησε τους δυο γιους της να την περιμένουν και επέστρεψε στην κουζίνα, όπου και πήρε ένα φύλλο χαρτί κι ένα στιλό κι έγραψε με κεφαλαία γράμματα:

«Καρλ, μην ανησυχήσεις. Πάμε επίσκεψη στη μητέρα μου. Θα επιστρέψουμε αύριο».

Έβαλε το χαρτί σε προφανές μέρος, έτσι ώστε εκείνος να το δει όταν ξυπνήσει, κι έπειτα έκλεισε την πόρτα και, κρατώντας

σφιχτά τα δυο της παιδιά απ' το χέρι, κατευθύνθηκε προς το εργαστήριο. Άνοιξε την πόρτα και με τη βοήθεια των παιδιών έσπρωξε την άμαξα στον δρόμο κι έπειτα τα βοήθησε να ανέβουν. Καθισμένη ανάμεσά τους, έπιασε το δερμάτινο λουρί με τα δυο της χέρια και το τράβηξε με όλη της τη δύναμη. Η μηχανή άρχισε να μουγκρίζει και να βγάζει πυκνό καπνό. Κι έπειτα η άμαξα πήρε μπροστά.

